

संस्कृत
क्र. नं. १०५

याज्ञिक
विधिः

यज्ञोपवीतविधिः

७२

१२५

(1)

श्रीगणेशायनमः॥ अथ पूर्वोच्चरित एव गुण विशेषण विशिष्टाया शुभपुण्ये
तिथौ श्रौतस्मार्तकर्मनुष्ठानसिद्धेर्यत्नोपवीतपरिग्रहणं करिष्ये॥ देवस्य
त्वैति मंत्रेण गृहीत्वा॥ देवस्य त्यासवितः प्रसवे श्विनोर्बाहूष्वां पूशो हस्ताभ्यां
मग्नेयैस्तेजसा सूर्यस्य चर्वसेंद्रस्येन्द्रियेणाभिषिचामि॥ आपोहिष्ठे तित्त्र
चस्यांबत्रुषिः सिंधोद्विपः आपो गायत्री॥ यत्नोपवीतमार्जने विनियोगः॥
ॐ आपोहिष्ठा मयो भुवः॥ अक्षुः॥ गायत्र्या विश्वामित्रः सविता गायत्री॥ य
त्नोपवीतदवा गायत्र्याभि मंत्रेण विनियोगः॥ ॐ भूभुवस्वः॥ तत्सवितुर्वरे
ण्यं भर्गो देवस्य धीमहि॥ धियो यो नः प्रचोदयात्॥ अक्षुः॥ उद्दयमित्यस्य
काण्वः प्रस्कण्वः सूर्ये निष्ठुप॥ यत्नोपवीत्सूर्यदर्शने विनियोगः॥ उद्दयंत
मसस्परिज्योतिष्पश्यंत उत्तरं॥ देवं देवत्रा सूर्यमगन्मज्योतिरुत्तमं॥ अक्षुः

॥१॥

(2)

चित्रं देवानां मांगिरसकुत्सः सूर्यस्त्रिष्टुप् ॥ यज्ञोपवीतसूर्यदर्शने विनियोगः ॥
 चित्रं देवानां मुदगादनीकं चक्षुर्मित्रस्यवरुणस्याग्नेः ॥ आग्नाद्यावापृथिवी
 अंतरिक्षं सूर्यं आत्माजगत्स्तस्युषश्च ॥ ओंकारप्रथमतंतोन्यसामि ॥
 अग्निं द्वितीयतंतोन्यसामि ॥ नागान्तृतीयतंतोन्यसामि ॥ सोमंचतुर्थतंतोन्य
 सामि ॥ तृणंचमतंतोन्यसामि ॥ प्रजापतिं षष्ठमतंतोन्यसामि ॥ वायुं सप्त
 मतंतोन्यसामि ॥ सूर्यमंत्रं अष्टमतंतोन्यसामि ॥ विश्वान् देवान् नवमतंतोन्यसा
 मि ॥ ओंकारश्चाग्निनागाश्च सोमः पितृप्रजापतिः ॥ वायुः सूर्यो विश्वदेवा
 इत्येतेन वतंतवः ॥ ब्रह्मजज्ञानं प्रथमं पुरस्ताद्द्वितीयाः मतः सुरैश्चोवेन ॥ आचः
 सबुध्न्या उपमा ॥ अस्य विष्ठाः सुतश्च योनिमसतश्च चिवः ॥ कद्रुद्राय प्रवेत
 सेमीह्वुष्ठा मायुतव्यसे ॥ योचै मशंतमं हृदे ॥ अतो देवा आह्वंतु नो यतो वि

॥१॥

(29)

सुविचक्रमे ॥ पृथिव्यासुप्त घामभिः ॥ यत्तोपवीतमिति मंत्रस्य ॥ परब्रह्म
भूषिः ॥ परमात्मनिष्ठम् ॥ श्रौतस्मार्थकर्मणोनुष्ठासिध्येयै यत्तोपवीतधारणे
विनियोगः ॥ ॐ यत्तोपवीतं परमं पवीत्रं प्रजापतेर्यत्सुहजं पुरस्तात् ॥ अयु
ष्यमग्निं च प्रतिमुंचशुभ्रं यत्तोपवीतं बलमस्तु तेजः ॥ यत्तोपवीत्रं विसर्ज
नमंत्रं ॥ पवित्रं वंता यदि जिर्णं वंता चेदातनित्यं परब्रह्म स्त्रं ॥ आयुष्यमग्न्यं
प्रतिमुंचशुभ्रं यत्तोपवीतं विसृजस्तु तेजः ॥ केशवादि ॥ इति यत्तोपवीति
विधीसमाप्तः शक्रे १७१८ नलनामसवत्सरे जेष्ठ दशमपक्षषष्ठि इंदुवास
रं ॥ ७ ॥ ७ ॥ ७ ॥ ७ ॥ ७ ॥ ७ ॥ ७ ॥

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com